

zotti kommunikáció elősegítése, esetmegbeszélő csoportok szervezése vagy az iskola egészét érintő szervezetfejlesztő tevékenység.

Buda Béla könyvének nem az a célja, hogy felvilágosítsa a pedagógusokat (olyasmiről, amit úgyis tudnak), vagy elméleti ismerethalmazzal lássa el őket (amire nincs szükségük), hanem az, hogy bátorítsa őket a körülöttük és a bennük zajló pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok átélésére és megértésére.

A szerző megfogalmazása szerint ugyanis „a nagy erőforrás, a rejtett tartalék a pedagógus, aki a jelenleginél sokkal többet tehet a gondjaira bízott gyermekekért, ha a megszokottnál jobban hajlandó beleadni magát a nevelési

folyamatba, ha hajlandó megismerni a munkájában jelentkező pszichológiai törvényszerűségeket és hajlandó, illetve képes fejlődni a megfelelő kommunikáció, csoportérzékenység, kapcsolatszábályozó viselkedés érdekében” (306. o.).

Ez az érzékenység, ez a csoportfolyamatokat facilitáló szerep tehát nem valamilyen kívülről bevitt elem a pedagógus tevékenységében, nem egy új, kívülről megfogalmazott „elvárás”, hanem a pedagógus munkájának szerves része.

Az a könyv tehát, mely ezt a facilitáló szerepet kívánja elősegíteni, ajánlható a gyakorló pedagógusok és a pedagógiai pályára készülő fiatalok mellett mindazoknak, akik humán szakemberként intézményes keretek között fiatalokkal találkoznak.

Buda Béla: A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Rácz József

Nyelvtudás, nyelvvizsgák az Európai Unióban

Az Európai Unió egységbe fogja tagjainak politikáját, gazdaságát, nagy igyekezettel szervezi az egységes munkaerőpiacot. Valami azonban mégsem lesz egységes: a nyelv. Mi történik, ha az Unió polgára anyanyelvének övezetén kívül vállal munkát, tanulni akar, vagy továbbképzésben szeretne részt venni? El kell sajátítania a fogadó terület nyelvét, legalább annyira, amennyire foglalkozásának gyakorlásához vagy a tanulásához szükséges. Erről többnyire valamilyen igazolást kell mutatnia, amelyet megbízható tájékoztatóként elfogadhat a munkaadó, a képzési központ, a tanintézmény.

A franciatanárok nemzetközi szövetsége (Association de didactique du français, langue étrangère – *Asdifle*) sorozatosan rendez konferenciákat, s a legutóbbi ezzel a kérdéssel foglalkozott.

A tanácskozás két részből állt. Az elsőre Párizsban, a másodikra Berlinben került sor. Az előadások témája: a nyelvtudás ellenőrzése és minősítése. A konferencia nyolc párizsi és húsz berlini előadását könyvben tették közzé. (A kötetet *Claude Olivieri* szerkesztette.) Az előadók egyetemi, főiskolai oktatók, szervező és vizsgáztató intézmények munkatársai voltak. Nemcsak a francia, hanem az Európai Unióban beszélt valamennyi nyelv ügye is szóba került. (Mert ha valaki Olaszországból Svédországba költözik, ott vállal munkát, ott járnak iskolába a gyerekei... Joga van hozzá!) Van okunk, hogy az elmondottak iránt érdeklődjünk, hiszen hazánk szeretne Európa nagy összefogásához csatlakozni.

A cím szoros fordításban: „A nyelvtudás (bizonyítvánnyal való) hitelesítése

Európában". Helyes magyar fordítása, a mi viszonyaink és intézményeink felől közelítve, olyasféle lehetne, amit ismereteselem címének adtam. Az előadások mind azt fejtegetik, miként lehetne olyan nyelvvizsgamódszert kidolgozni, amely a vizsgázónak, a munkaadónak és a nyelvészeknek egyaránt hitelesen igazolja az egyén kommunikatív kompetenciáját. *Ki vizsgáztasson?* Mint háttérrel, az egyetemi és főiskolai nyelvtanítást veszik számításba, másodsorban a nagy nyelvoktató intézményeket (Institut Français, Eurocentres stb.); a középiskola csak mellékesen kerül szóba. Vannak már most is nemzetközi érvényű bizonyítványt adó egyetemek és más intézmények, amelyeket mintának kell tekinteni (Cambridge, Alliance Française, Goethe Institut, Német Kereskedelmi és Iparkamara, az International Certificate Conference stb.), amikor majd az elfogadott vizsgázatók körének kiterjesztésére kerül sor. – *Milyen legyen a nyelvvizsga?* A hagyományos nyelvvizsga tulajdonképpen a *nyelvi* kompetenciát vizsgálja, a konferencia előadói szerint azonban a jövő vizsgaelveinek a *kommunikatív kompetenciára* kell irányulnia, vagyis a vizsga célja annak a megállapítása legyen, hogy a jelölt birtokában van-e a számára szükséges, a mindennapi élethez vagy a tanulmányaihoz, a szakmai továbbképzéshez szükséges nyelvismeretnek. A vizsgának és az eredményt tanúsító bizonyítványnak vannak, a jövőben is lesznek fokozatai. Hazánkban az állami nyelvvizsga háromfokozatú, a nyugatiak egy része több fokozatot különböztet meg, s ezt a konferencia a jövőre nézve helyesnek ítélte. Az alapfoknak általában a „túlélési” szint (niveau de survie, survival English) felel meg. A nyelvi szükséglet elvől következik a „hétköznapi” és a szakmai nyelvhasználat elkülönítése és az ennek megfelelő kettős vizsgastruktúra.

Az alapelvben teljes az előadók egyetértése: az egész Európai Unióban

érvényes nyelvvizsga-bizonyítványt kell adni. Ám ez bonyolult feladat, a jövőre vár; pillanatnyilag még a vizsgáztatás viszonylagos sokfélesége jellemző, nem egységes a különböző vizsgabizottságok és intézmények gyakorlata. A teljes egyformaságot nem mindegyik előadó tartja célszerűnek. *Armin Burkhardt* braunschweigi műegyetemi tanár például kijelentette, hogy azt nem is szabad erőltetni, az egységes Európa nem uniformizált Európa lesz. Az elmentmondás megszüntetésére *John H. A. L. De Jong* arnheimi (Hollandia) professzor „vizsgafeladatbank” szervezését javasolta, amelyet az intézmények szakemberei közösen készítenének el, és amelytől mindegyik vizsgabizottság kikérhetné az általa szükségesnek és megfelelőnek ítélt feladatokat. – Nehézségként említették, hogy a szakmai igényeket sokszor nem könnyű a munkaadók érdekeivel egyeztetni, az utóbbiak sok esetben más tartanak fontosnak, mint a nyelvészek (esetleg maguk a vizsgázók képviselnek egy harmadikfajta igényt). A konferencia megállapítása szerint a *minősítési kritériumok egységének* fenntartásával helyeselhető, hogy vegyék gondosan figyelembe a jelölt iskolázottságát, szakterületét, társadalmi helyzetét, nemzetiségét.

Az előadók félreérthetetlenül kijelentették, hogy nem a nyelvszakosok vizsgáztatásáról van szó. Csak egy-két jelenlévő említette a nyelvszakosképzést is, bírálva annak konzervativizmusát és nehézségét.

A könyvben legnagyobb részt francia és német professzorok, nyelvtanárok, intézményvezetők szerepelnek mint a konferencia előadói, de helyet kap néhány spanyol és olasz is.

Mint láttuk, több nagynevű intézmény már most is ad a vizsgázóknak az Európai Unió egész területén érvényes, elfogadott bizonyítványt, de a követelmények egységesítéséhez, valamint a

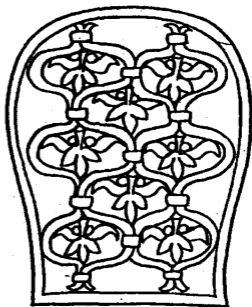
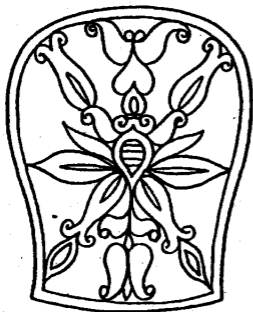
vizsgáztatók körének várható és szükséges kiterjesztéséhez még számos részletkérdésre kell választ találni. (A könyv utolsó előtti bekezdése jórészt kérdő mondatokból áll...)

A kötet elolvasása után értjük vagy legalábbis elképzelhetjük, milyen nyelvi rend alakul majd ki a huszonegyedik század Európájában, milyen lesz a gazdaságilag összekovácsolt, de nyelvi szempontból továbbra is nemzetekre ta-

golódó „öreg” világrész. A nyelvek egybeolvasására vagy a nemzeti nyelvek felszámolására nem gondol senki. A konferencián kifejtett gondolatok fontos és közvetlen érdekű útmutatást adhatnak ahhoz, miként kell alakítanunk, mihez kell igazítanunk nyelvtanításunkat, nyelvtudásmérő módszereinket, a nyelvizsgák rendjét az oktatási rendszerben és nyelvizsgaintézményeinkben.

(Certifications linguistiques en Europe. L'Asdifle, Paris, 1994. 195 o.)

Bán Ervin

Contents

István Jelenits: The Feast in the Bible (Page 3)

István Mészáros: Feast, Youth, School – Formerly (Page 9)

Győző Duró: Festival Plays – Drama Festivals (Page 23)

László Trencsényi: Feasts of Pedagogic Reforms, Pedagogic Reforms of Feasts (Page 31)

István Váradi: On the Historical Plays (Page 38)

Horizon

Benő Csapó–Erzsébet Czachesz: Intercultural Attitudes of European Young People (Page 49)

Mátyás Durkó: Thoughts on the Cultural Management (Page 58)

Viewpoints

„It could work a miracle here by encouraging looks” – A Conversation with Academician *György Marx* (*Tibor Székely G.*) (Page 68)

Studio

István Perjés: The School Becomes Like Chekhov's Spirit (Page 75)

World Review

György Szondy: Experiences of a Guest Teacher on the England Schools II. (Page 87)

From Our Past

József N. Szabó: On an Unrealized Public Education Reform (Page 94)

Critics - Observer

A Handbook on the Feasts (*Gábor Kónstein*) (Page 101)

Inquiry on Overseas Makarenko Researches (*Pál Bakonyi*) (Page 104)

From the „Naive” Psychologist to the Developing Educator (*József Rácz*) (Page 107)

Knowledge of Languages, State Qualifications of Languages in the European Union (*Ervin Bán*) (Page 109)

Inhalt

István Jelenits: Feste in der Bibel (S. 3)

István Mészáros: Feste, Jugend, Schule – einstmals (S. 9)

Győző Dúró: Festliche Schauspiele – Feste mit Schauspielen (S. 23)

László Trencsényi: Feste der pädagogischen Reformen, pädagogische Reformen von den Festen (S. 31)

István Váradi: Über die historischen Spiele (S. 38)

Blickfeld

Benő Csapó-Erzsébet Czachesz: Interkulturelle Attitüden von europäischen Jugendlichen (S. 49)

Mátyás Durkó: Gedanken über das Bildungsmanagement (S. 58)

Ansichten

„Mit ermunterndem Blick könnte hier Wunder getan werden...“ – Interview mit dem Akademiker *György Marx (Tibor Székely G.)* (S. 68)

Werkstatt

István Perjés: Die Entartung der Schule in Sinne von Tschschow (S. 75)

Weltspiegel

György Szondi: Erfahrungen eines Gastprofessors über englische Schulen (S. 76.)

Aus unserer Vergangenheit

József N. Szabó: Über eine nicht realisierte Reform des Unterrichtswesens (S. 94)

Kritik-Beobachter

Handbuch über die Feste (*Gábor Kronstein*) (S. 101)

Information über die ausländischen Makarenko-Forschungen (*Pál Bakonyi*) (S. 104)

Vom naiven Psychologen bis zum fördernden Lehrer (*József Rácz*) (S. 107)

Sprachkenntnisse, Sprachprüfungen in der Europäischen Union (*Ervin Bán*) (S. 109)

Az Új Pedagógiai Szemle 1995. évi tartalomjegyzéke XLV. évfolyam

Tanulmányok

Az Országos Felnőttoktatási Konferencia állásfoglalása	2	58
<i>Bácskai Erika</i> – <i>Gerevich József</i> : Drogfogyasztás és megelőzés	7	12
<i>Bese Erzsébet</i> : A gyermek találkozása a hulladékokkal	7	50
<i>B. Németh Mária</i> – <i>Csapó Benő</i> : Mit tudnak tanulóink az általános és a középiskola végén?	8	3
<i>Bognár Mária</i> – <i>Gordos Gyuláné</i> : A nyolcadik osztályos roma tanulók pályaválasztási szándékai	6	3
<i>Csapó Benő</i> – <i>B. Németh Mária</i> : Mit tudnak tanulóink az általános és a középiskola végén?	8	3
<i>Csipka Rozália</i> : A nemzetiségi oktatás néhány kérdése Magyarországon	6	45
<i>Csoma Gyula</i> : A felnőttoktatás rendeltetése	2	3
<i>Delors, Jacques</i> : „Jövőnk egyszerre tűnik ígéretesnek és aggasztónak”	1	3
„Demokratizáljuk az iskolát szociális és piacgazdasági elvek alapján!” – <i>Walter Göhringgel</i> beszélget <i>Szekszárdi Júlia</i>	5	14
<i>Duró Győző</i> : Ünnepi színjátékok – színjátékos ünnepek	12	23
Egy holland-magyar projekt	8	12
Esély az oktatás modernizációjára – <i>Kerekasztal</i> –beszélgetés a Világbanki Szakképzési Projektjéről (<i>Győri Anna</i> – <i>Schüttler Tamás</i>)	5	3
<i>Garami Erika</i> : A magyarországi szlovákok nemzetiségi identitása	6	32
<i>Gaszó Ferenc</i> : A társadalmi polarizáció és a közoktatás	9	3
<i>Gerevich József</i> – <i>Bácskai Erika</i> : Drogfogyasztás és megelőzés	7	12
<i>Gordos Gyuláné</i> – <i>Bognár Mária</i> : A nyolcadik osztályos roma tanulók pályaválasztási szándékai	6	3
<i>Halász Gábor</i> : A közoktatási rendszer átalakulása: kényszerek és alternatívák	10	3
<i>Havas Péter</i> : A harmónia délibábja és realitása	7	6
<i>Horányi István</i> : „Nem teljesíti kötelességét az, aki csak a kötelességét teljesíti”	5	42
<i>Horváth Attila</i> : A civil szféra fejlődésének hatása az oktatás modernizációjára – A herceg, a kalmár és a polgár	4	3
<i>Horváth Attila</i> – <i>Pöcze Gábor</i> : Minőség és közoktatás – <i>Vezetés a minőség szolgálatában: Total Quality Management Magyarországon</i>	8	52
<i>Járainé Komlódi Magda</i> : Mit kell tudnunk a pollenallergiáról, és mit kell tennünk?	7	40
<i>Jelenits István</i> : Az ünnep a Bibliában	12	3
<i>Juhász Árpádné</i> : Egy szül(et)és vajúdásai	1	8
<i>Kárpáti Andrea</i> : Projekt rendszerű vizsga a vizuális nevelésben	11	18
<i>Kocsis Éva</i> : Környezeti ártalmak hatása az emberi szaporodásra	7	23

Környezet-immunrendszer-allergia – Kerekasztal-beszélgetés a környezetnek az immunrendszerre gyakorolt hatásairól (Schüttler Tamás)	7	29
Lada László: A kettészakadó magyar társadalom	2	30
Loránd Ferenc: A Gesamtschule és más variációk 12 évfolyamra	10	11
Loránd Ferenc: Lehet-e az iskola mindenkié?	9	9
Luhács Judit: Matematikaérettségi a gimnáziumok nappali tagozatán, Magyarországon	8	16
Magyar Edit: A magyar felnőttoktatás mint a gazdasági kibontakozás jelentős tényezője	2	25
Maróti Andor: A felnőttoktatás minőségi fejlesztéséről	2	16
Mayer József: A dolgozók általános és középiskolái	2	34
Mátrai Zsuzsa: Középiskolai tantárgyi feladatbankok	8	12
Mészáros István: Ünnepek, ifjúság, iskola – egykor	12	9
Mészáros Miklós: A világbanki modell alulnézetből	5	21
Műveltségkép és iskola – Vita a tudomány és az iskola műveltségképének viszonyáról	11	3
Nagy Péter: A világbanki projekt egy fejlesztő iskolában	5	28
Pöcze Gábor: A NAT és a gyakorlat – A Nemzeti alaptanterv implementációja	4	12
Pöcze Gábor–Horváth Attila: Minőség és közoktatás – Vezetés a minőség szolgálatában: Total Quality Management Magyarországon	8	52
Rókusfalvy Pál: A rendezettség felé	11	29
Szabó Ildikó: Interkulturális iskola	9	16
Szakály Márta: Biológiaérettségi a gimnáziumok nappali tagozatán, Magyarországon	8	30
Szántó János: A magyarországi serdülőkorú németek nemzetiségi identitása	6	21
Szigeti Tóth János: A népfőiskola: egy példa a közösségi iskolára	2	51
Tamás Gáspár Miklós: Tanítás és tekintély	3	3
Trencsényi László: Pedagógiai reformok ünnepei, ünnepek pedagógiai reformjai	12	31
Váradi István: A történelmi játékokról	12	38
Várnagy Marianne: A felnőttképzés elmélete és gyakorlata ma hazánkban	2	46
Vreugdenhil, Kees: A belső differenciálás fejlesztése	10	36
Wenzler, Ingrid: Differenciálási formák a Gesamtschulében	10	28
Zoltai Nándor: Környezet és egészség	7	3

Nézőpontok

„A rendnek az emberek együttműködéséből kell kialakulnia” – Beszélgetés Bozóki Andrással (Csorba F. László)	3	24
„A tartalmi szabályozás változása a legfontosabb modernizációs elem” – Báthory Zoltán egyetemi tanárral, közoktatási helyettes államtitkárral beszélget Schüttler Tamás	4	36
„Bátorító tekintettel csodát lehet itt tenni...” – Marx György akadémikussal beszélget Székely G. Tibor	12	68
„Csak a humanizáció jelenlétében létezik modernizáció” – Kerekasztal-beszélgetés (Pöcze Gábor–Schüttler Tamás)	4	47

<i>Csik Endre: Mire jó a publicisztika?!</i>	1	66
<i>Csizmazia Sándor: A gyengét fizessük?</i>	1	62
„Ki lehet vívni, de nem szükségszerű” – <i>Csorba F. László</i> beszélget középiskolásokkal a tekintélyről	3	34
Lehet tévedni meg hülyeségeket csinálni, de hazudni nem – <i>Hoboval (Földes László)</i> beszélget <i>Jankovich Andrea</i> és <i>Jankovich Ferenc</i>	9	30
Nem a konszenzus helyett van a dialógus – <i>Fodor Gábor</i> művelődési és közoktatási miniszterrel beszélget <i>Schüttler Tamás</i>	1	46
„Nem fejlesztünk, inkább az alapokat rakjuk le” – Beszélgetés a magyarországi kisebbségek oktatásáról (<i>Kronstein Gábor</i>)	6	51
<i>Ritó László: Diagnózis és közérzet, 1994</i>	1	54
„Szélsőséges divathullámokon lovagolunk” – Beszélgetés <i>Szathmáry Eörs</i> biológussal (<i>Both Mária</i> és <i>Csorba F. László</i>)	4	58
„Szükség van az egyenlőtlenség vállalására” – Beszélgetés <i>Lust Iván</i> pszichiáterrel (<i>Both Mária</i>)	3	10
„Türelni csak lázadva lehet” – Beszélgetés <i>Bakács Tiborral</i> (<i>Both Mária</i> és <i>Csorba F. László</i>)	9	37

Látókör

„A tények meglepetést okozhatnak annak, aki az interpretációkból indul ki...” – Beszélgetés <i>Lábos Elemérrel</i> (<i>Both Mária–Csorba F. László</i>)	5	71
<i>Boreczky Ágnes: Menni vagy maradni? – A tanárok iskolai konfliktusairól</i>	4	68
<i>Both Mária–Csorba F. László: Ökológia versus ökonómia – Kerekasztal-beszélgetés</i>	7	57
<i>Bóra Ferenc: A vita alapvető pedagógiai kérdései</i>	10	73
<i>Büki Péter: A népmese és a mentálhigiéne</i>	3	48
<i>Csapó Benő–Czachesz Erzsébet: Európai fiatalok interkulturális attitűdjei</i>	12	49
<i>Csorba F. László–Both Mária: Ökológia versus ökonómia – Kerekasztal-beszélgetés</i>	7	57
<i>Czachesz Erzsébet–Csapó Benő: Európai fiatalok interkulturális attitűdjei</i>	12	49
<i>Domschitz Mátyás: Fejlődés, fejlesztés, tanítás</i>	5	52
<i>Domschitz Mátyás: Hét erő a sikerhez – Egy heurisztikus modell a siker készségeinek nevelési rendszerezéséhez</i>	3	65
<i>Domschitz Mátyás: Tanulható-e a siker?</i>	2	81
<i>Durkó Mátyás: Gondolatok a művelődési menedzsmentről</i>	12	58
<i>Dömötör Ákos: Comenius két példája a farkasgyerekekről</i>	3	59
„Egy megoldás problémát keres” – Részletek <i>Theodor Roszak</i> Az információ kultusza című könyvéből	5	78
<i>Fedor Tibor: Az egyházi ingatlanrendezés és a magyar iskolarendszer</i>	11	40
<i>Garami Erika–Szabó Ildikó: Szakképzés, munka, társadalmi közérzet</i>	2	63
<i>Gergely Gyula: Oktatási stratégia az önkormányzás demokratikus rendszerében</i>	9	53
<i>Grépály András: Internet – Számítógépes világhálózat és az iskola</i>	5	64
<i>Gyarmathy Éva–Herskovits Mária: A tehetség feltárása</i>	10	41
<i>Herskovits Mária–Gyarmathy Éva: A tehetség feltárása</i>	10	41

<i>Hetényi József–Százdi Antal: A Jesness–teszt gyermekvédelmi alkalmazása</i>	10	52
<i>Kisida Erzsébet: Állampolgár a gyermek (avagy a tanuló több szerepben)</i>	9	47
<i>Kósáné Ormai Vera: Mit üzen Gordon a pedagógusoknak?</i>	10	63
<i>Szabó Ildikó–Garami Erika: Szakképzés, munka, társadalmi közérzet</i>	2	63
<i>Százdi Antal–Hetényi József: A Jesness–teszt gyermekvédelmi alkalmazása</i>	10	52
<i>Vargáné Fónagy Erzsébet: A főváros iskolaszervezetének helyzete és fejlesztésének lehetőségei – Egy nemzeti modellkísérlet</i>	9	60
<i>Zsolnai Anikó: A szociális kompetencia fejlődése gyermekkorban</i>	1	68

Világtükör

<i>A civil társadalom és az oktatás Nyugat-Európában</i>	1	75
<i>Boot, Anneke: Hollandia</i>	1	75
<i>Connel, Helen: Nevelés és tolerancia (Ford. és szerk.: Majzik Lászlóné)</i>	6	84
<i>Göhring, Walter: A lakosság képzettségi szintje és a pedagógusok munkafeltételei nemzetközi összehasonlításban (Szerk. és ford.: Majzik Lászlóné)</i>	2	91
<i>Happ, Erich: Bajorország</i>	1	80
<i>Jehle, Peter–Krause, Peter: A félelem, a pedagógusélet kísérője (Vál. és ford.: Majzik Lászlóné)</i>	8	86
<i>Krause, Peter–Jehle, Peter: A félelem, a pedagógusélet kísérője (Válogatta és fordította: Majzik Lászlóné)</i>	8	86
<i>Majzik Lászlóné: A demokratikus kultúra: kihívás az iskolával szemben (Szerk. és ford.)</i>	11	76
<i>Majzik Lászlóné: Cseppben a tenger – Erkölcsei nevelés paradox társadalomban (Vál. és szerk.)</i>	1	85
<i>Majzik Lászlóné: Cseppben a tenger – Fejlődés, kultúra és nevelés (UNESCO–évkönyvből vál. és ford.)</i>	4	79
<i>Oppelt Józsefné: Drogfüggőség – A francia prevenció modell</i>	1	98
<i>Szabó Márta: Az UNESCO asszociált iskolai programja</i>	5	92
<i>Szondy György: Egy vendégtanár tapasztalatai az angliai iskolákról I.</i>	11	57
<i>Szondy György: Egy vendégtanár tapasztalatai az angliai iskolákról II.</i>	12	87
<i>Zsigmond Anna: Az elitképzés és a tömegoktatás dilemmái az Egyesült Államokban 1995 derekán</i>	11	68

Múltunkból

<i>Fábián Gyula–Heltai Miklós–Vitányi Iván: Karácsony Sándorra emlékezünk</i>	6	95
<i>Heltai Miklós–Vitányi Iván–Fábián Gyula: Karácsony Sándorra emlékezünk</i>	6	95
<i>Nagy Péter Tibor: Vázlat az egyházi és állami oktatáspolitikai két világháború közötti történetéhez</i>	11	50
<i>Nagy Sándor professzorra emlékezünk</i>	8	107
<i>N. Szabó József: Egy megvalósulatlan tanügyi reformról</i>	12	94
<i>Stupeczky Emil: Aranydiplomások Budán, a Tanítóképző Intézetben</i>	3	75

<i>Varga Éva: Hermann Alice</i> –ra emlékezve...	5	95
<i>Vitányi Iván</i> – <i>Heltai Miklós</i> – <i>Fábián Gyula: Karácsony Sándorra</i> emlékezünk	6	95

Határokon túl

<i>Albina NecaĽ Lük: Kétnyelvű oktatás Szlovéniában</i> (Fordította: <i>Bajomi Lázár Péter</i>)	8	97
--	---	----

Fórum

„A foglalkoztatási biztonság megőrzése a legfőbb célunk” – <i>Szöllősi Istvánné</i> val, a Pedagógusok Szakszervezetének főtítkárával beszélget <i>Pőcze Gábor</i>	8	63
A Közoktatásp-olitikai Tanács Önkormányzati Oldalának álláspontja a NAT 1994 decemberében kibocsátott tervezetéről	5	81
„A PDSZ felkészült a helyi konfliktusok kezelésére” – <i>Molnár Péter</i> rel, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének főtítkárával beszélget <i>Pőcze Gábor</i>	8	71
<i>Koltai Péter: A Diákjogi Charta</i>	4	93
<i>Mácz István: Kérdések és kételyek</i>	5	84
<i>Mihály Ottó: Pedagógiai szakmai szolgáltatások</i>	8	77
<i>Sáska Géza: Van-e köze a helyi társadalmaknak a helyi és a Nemzeti alaptantervhez?</i>	5	88
<i>Varga Károly: A nagyvárosok és a Nemzeti alaptanterv</i>	5	86

Dokumentumok

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításának tervezete	1	23
A Magyar Pedagógiai Társaság Választmánya a Nemzeti alaptanterv tervezetének 1994. decemberben közzétett változatáról	4	106
A nemzeti és etnikai kisebbségek oktatása a NAT-ban – Tervezet	6	65
Jegyzőkönyv-részletek a Közoktatás-politikai Tanács 1994. november 15-én megtartott üléséről	1	27
Kisebbségi oktatásfejlesztési program – Célok és eszközök	6	59

Műhely

<i>Both Mária: Az egyetlen igazi tanulás</i>	8	102
<i>Békési Ágnes: Az Alternatív Tanárképző Stúdió</i> második éve	10	95
<i>Csölle Anita: Osztálytermi környezet</i>	10	86
<i>Derdák Tibor</i> – <i>Keczer Zoltán</i> – <i>Varga Aranka: Tehetséggondozó kollégium itt és most</i>	6	73
<i>Győrik Edit: Egy „deviáns” gimnázium működése: a Tanoda-módszer</i>	9	67
<i>Horváth F. Miklós: Ifjúsági osztály – és ami mögötte van</i>	9	94
<i>Ilosvai Ferenc: Módszerek egy elképzelt új tantárgy, a lakáskultúra oktatásához</i>	11	90
<i>Jankovichné Tóth Andrea</i> – <i>Pőcze Gábor: A tereptanár: a gyakorlat pedagógusa és mestere</i>	3	90
<i>Kecskeméti Andrea</i> – <i>Kispéter Sándor: Környezetvédelem gyermekszemmel</i>	7	77

<i>Keczer Zoltán–Derdák Tibor–Varga Aranka: Tehetséggondozó kollégium itt és most</i>	6	73
<i>Kispéter Sándor–Kecskeméti Andrea: Környezetvédelem gyermekszemmel</i>	7	77
<i>Lassúné Márkus Mária: Levegőtisztasági és savascsapadék-mérés a budapesti Váci utcai általános iskolában</i>	7	71
<i>Nagy Gyula: Intenzív iskolafejlesztés – saját képzési program egy speciális iskolában</i>	3	80
<i>Perjés István: Az iskola elcsehovosodásáról</i>	12	75
<i>Perjés István: És ki tojta az iskolát?</i>	1	102
<i>Pőcze Gábor–Jankovichné Tóth Andrea: A tereptanár: a gyakorlat pedagógusa és mestere</i>	3	90
<i>Schüttler Tamás: „Újra fákat kell ültetni mindenhova” – Környezetvédelmi szakköri foglalkozás</i>	7	73
<i>Soósné Faragó Magdolna: Felkészítés az egészségnevelésre a pedagógusképzésben</i>	7	84
<i>Szirányi Péter–Tóth Tiborné: Hátrányos helyzetű fiatalok középfokú képzése</i>	9	82
<i>Tóth Tiborné–Szirányi Péter: Hátrányos helyzetű fiatalok középfokú képzése</i>	9	82
<i>Varga Aranka–Derdák Tibor–Keczer Zoltán: Tehetséggondozó kollégium itt és most</i>	6	73
<i>Vargáné Fónagy Erzsébet: A középfokú beiskolázás tapasztalatai a fővárosban</i>	2	109

Kritika-figyelő

<i>Bakonyi Pál: Tájékozódás külföldi Makarenko-kutatásokról</i>	12	104
<i>Bán Ervin: Nyelvtudás, nyelvvizsgák az Európai Unióban</i>	12	109
<i>Both Mária–Csorba F. László–Kincsné Molnár Erzsébet: Ökológia és értékrend tankönyveinkben</i>	7	96
<i>Csorba F. László–Both Mária–Kincsné Molnár Erzsébet: Ökológia és értékrend tankönyveinkben</i>	7	96
<i>Dobozi Eszter: Pedagógiai regény, avagy a drámapedagógia tapasztalatai</i>	5	109
<i>Fehér Erzsébet: Comenius-tanulmánygyűjtemény Szlovákiából</i>	9	107
<i>Grossmann Erika: Janus Korczak és a zsidó nevelés</i>	11	102
<i>Gráf Zoltán Benedek: A–Z Angol</i>	3	106
<i>Kamarás István: A magyar katolicizmus „átvilágítása”</i>	8	110
<i>Kamarás István: Hit(el)es tudósítás Vekerdy Tamás Álmodások című könyvéről</i>	1	109
<i>Kincsné Molnár Erzsébet–Both Mária–Csorba F. László: Ökológia és értékrend tankönyveinkben</i>	7	96
<i>Kronstein Gábor: A nemzeti tudatról három könyv ürügyén</i>	10	101
<i>Kronstein Gábor: Kézikönyv az ünnepekről</i>	12	101
<i>Légrádi László: Erkölcsstani vázlatok</i>	9	104
<i>Nagy Mária: Párhuzamos életrajz. Faludi Szilárd Quint József című kismonográfiájáról</i>	6	108
<i>Pőcze Gábor: Életszemlélet és globális testámentum: Rogers és Fromm a túlélésről</i>	3	109

<i>Rácz József: A „naív pszichológustól” a fejlesztő pedagógusig</i>	12	107
<i>Schüttler Vera: Tanulási nehézségek a matematikában</i>	6	106
<i>Szebenyi Péter: Gondolatok a pedagógusszakma professzionizálásáról egy kitűnő könyv ürügyén</i>	5	102
<i>Székely G. Tibor: „Ez a nagy, csillagos, sátoros ég!...” – Gondolatok egy korszakváltó biológiai könyvről</i>	7	89
<i>Szávai István: Benedek László: Játék és pszichoterápia</i>	8	113
<i>Trencsényi László: Új Pedagógiai Közlemények</i>	9	109
<i>Vargáné Fónagy Erzsébet: Új folyóirat a pedagógiai szaksajtóban</i>	1	110
<i>Zrinszky László: Két rendszerező pedagógiai mű egy kötetben</i>	5	98

A kisiskolák szövetségének hírlevele 1994/95 tél	1	112
Tájékoztató a Magyar Pedagógiai Társaság Tevékenységéről	3	112
Tájékoztató a Magyar Pedagógiai Társaság tevékenységéről	8	115

Lakatos Andrea, 13 éves

Rege a csodaszarvasról